

Reforma turizma i ekološko certificiranje

Jelena Šobat
načelnica Sektora za posebne oblike turizma i analitiku,
inovacije i održivi razvoj, MINTS

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo
turizma i sporta

REFORMA ODRŽIVOG RAZVOJA TURIZMA RH

Strategija razvoja održivog turizma u Republici Hrvatskoj do 2030 (NN 2/23)

Nacionalni plan razvoja održivog turizma RH s akcijskim planom 2023. – 2027.

Zakon o turizmu (2023.), pravilnici: pokazatelji održivosti, prihvatni kapacitet, planovi upravljanja destinacijom

Sustav Satelitskih računa održivog turizma u RH (projekt u tijeku)

Financijski instrumenti / NPOO javni poziv završen (EU Taksonomija) / Fond za turizam / DP / VFO

Promocija, informiranje i edukacija dionika u turizmu i šire javnosti / WEB stranica, radionice, konferencije ...

Razni oblici suradnje s lokalnom, nacionalnom, regionalnom, EU i međunarodnom zajednicom

Hrvatska. prirodno tvoja

CJELOGODIŠNJI
I REGIONALNO
URAVNOTEŽENIJI
TURIZAM

ODRŽIVI TURIZAM

TURIZAM UZ OČUVAN
OKOLIŠ, PROSTOR I
KLIMU

OTPORAN TURIZAM

KONKURENTAN I
INOVATIVAN TURIZAM

Hrvatska, prirodno tvoja

TURIZAM UZ OČUVAN OKOLIŠ, PROSTOR I KLIMU

Smanjenje
opterećenja iz
turizma na
sastavnice okoliša i
prirodu

Smanjenje
negativnog
utjecaja turizma na
prostor

Smanjenje
negativnog
utjecaja turizma na
klimu

Hrvatska, prirodno tvoja

Zakon o turizmu

ALATI ZA PRAĆENJE I UPRAVLJANJE RAZVOJEM TURIZMA

PRAĆENJE

- Indeks turističke razvijenosti
- Satelitski račun održivog turizma
- Pokazatelji održivosti

UPRAVLJANJE

- PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM

Odluke
predstavničkih tijela
JLP(R)S za provedbu
turističkih politika

POTICAJE ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM TURIZMA

- Za projekte **javne turističke infrastrukture** – projekte od posebnog značaja za razvoj destinacije iz **Fonda za turizam**
- Za **poticanje poduzetnika** za ulaganje u turizam - **sektorski program potpora**

ALATI ZA PRAĆENJE RAZVOJA - Sustav pokazatelja održivosti

Pokazatelji koji će
biti podloga za
donošenje
satelitskog računa,
plana upravljanja i
strateških
dokumenata

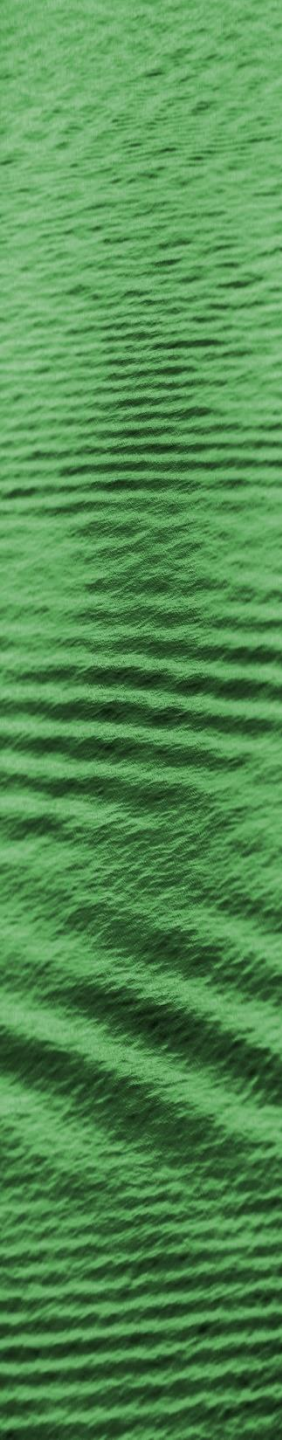
Hrvatska, prirodno tvoja

Zakon o turizmu

- Temeljem **Zakona o turizmu, u čl. 14, stv 2** pokazatelji održivosti destinacije definirani su kao alat za praćenje održivosti i informirano upravljanje razvojem turizma kojima se mjere utjecaji turizma na gospodarske, društvene, okolišne i prostorne aspekte održivosti destinacije:
 - zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
 - zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
 - pristupačnost destinacije
 - sigurnost destinacije
 - održivo upravljanje destinacijom
 - upravljanje vodnim resursima
 - gospodarenje otpadnim vodama
 - gospodarenje otpadom
 - zaštita bioraznolikosti
 - održivo upravljanje energijom
 - ublažavanje i prilagodba klimatskih promjena
 - održivo upravljanje prostorom
 - turistički promet
 - turistička infrastruktura
 - poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu.
- Zakona definira izbor:
 - obveznih pokazatelja, koje destinacija ima obvezu pratiti
 - specifičnih pokazatelja, koje destinacija (ovisno o tipu i svom razvojnom usmjerenju) dobrovoljno odabire.

Hrvatska, prirodno tvoja

Temeljni okviri
za
definiranje pokazatelja

U skladu sa
znanstveno-stručnim
pristupom
razmatranja
postojećih resursa,
mapiranja i evaluacije
preko 400 postojećih
pokazatelja održivosti
turizma, odabrani su
slijedeći eminentni
okviri destinacijskih
pokazatelja održivosti
turizma na
međunarodnoj, EU i
nacionalnoj razini:

- The Global Sustainable Tourism Council (GSTC)
- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)
- Measuring the Sustainability of Tourism (MST-UNWTO)
- European Commission (EC- ETIS)
- Sustavi upravljanja okolišem ISO 14001:2015, EMAS (Eco-management and Audit Scheme) i eko-oznaka EU Ecolabel
- faktori izvješćivanja poduzeća o održivosti - ESG (Environmental, Social and Governance Reporting; ESRS faktori), kako bi se smanjio potencijalni rizik dodatnog opterećenja gospodarskih subjekata u sektoru turizma po pitanju praćenja podataka i objave pokazatelja.

ALATI ZA PRAĆENJE RAZVOJA – SUSTAV SATELITSKI RAČUNA ODRŽIVOSTI TURIZMA (TSSA)

Okvir za sustavno praćenje ekonomskih, okolišnih i društvenih učinaka turizma uzimajući u obzir sve aspekte turističkog ekosustava

- ✓ TSSA = TSA + 4 ekološka računa (voda, energija, emisije stakleničkih plinova, kruti otpad) + dodatni modul za društvene pokazatelje
- ✓ Nacionalne i NUTS2 (NUTS3) regije
- ✓ Međunarodna usporedivost

Prilagodba klimatskim promjenama i NPOO

EU Zeleni Plan / obveze EU prema **Pariškom sporazumu** / **UN ciljeva održivog razvoja**

Mehanizam za oporavak i otpornost treba doprinijeti:

- ugradnji klimatske i okolišne politike u SVE politike /sektore

KRAJNJI CILJ: smanjenje emisija CO₂ za 55% do 2030.; **klimatska neutralnost do 2050.**

U nacionalnim planovima oporavka i otpornosti država članica:

- doprinijeti zelenoj tranziciji
- rješavanju izazova koji iz toga proizlaze
- najmanje **37%** ukupnih dodijeljenih sredstava **za klimatske mjere**

OBAVEZA IMPLEMENTACIJE Tehničkih smjernica

za pripremu infrastrukture za klimatske promjene u razdoblju 2021.–2027.

(2021/C 373/01)

Hrvatska, prirodno tvoja

Nužnost poslovanja u okviru EU Taksonomije

UREDBA EU TAKSONOMIJE <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32020R0852>

U Delegiranim uredbama za SVIH 6 ciljeva doneseni kriteriji tehničke provjere:

- znatnog doprinosa nekom od 6 ciljeva
- nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu nekom od tih okolišnih ciljeva - **DNSH**

DELEGIRANA UREDBA za Ciljeve 1 i 2 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=OJ:L_202302485

DELEGIRANA UREDBA za Ciljeve 3 do 6 [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=PI_COM:C\(2023\)3851](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=PI_COM:C(2023)3851)
npr. prilog 4. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustavâ u pružanju smještaja

EU Taxonomy Compass

<https://ec.europa.eu/sustainable-finance-taxonomy/taxonomy-compass>

Hrvatska, prirodno tvoja

Strategija prilagodbe klimi i nadležnost MINTS-a

Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/2020)

Tablica 5-7: Mjere prilagodbe klimatskim promjenama u sektoru turizam: mjere vrlo visoke važnosti (01 – 04), visoke važnosti (05)

Oznaka mjere	Naziv mjere	Ključni dionici
T-01	Integriranje klimatskih promjena u strategiju razvoja turizma	Ministarstvo nadležno za turizam, ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša, JLP(R)S, turističke zajednice na području županija, gradova i općina, DHMZ
T-02	Osvješčivanje stručnjaka uključenih u turistički sektor o utjecaju, rizicima i mogućnostima prilagodbe klimatskim promjenama	Ministarstvo nadležno za turizam, HGK, HTZ, turističke zajednice na području županija, gradova i općina, JUZP, javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području županija
T-03	Poticanje edukacije učenika srednjih škola i studenata o klimatskim promjenama	Ministarstvo nadležno za znanost i obrazovanje, Agencija za strukovno obrazovanje, HGK, HOK
T-04	Jačanje otpornosti turističke infrastrukture na različite vremenske ekstreme	Ministarstvo nadležno za turizam, ministarstvo nadležno za graditeljstvo i prostorno uređenje, ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša, ministarstvo nadležno za more, promet i infrastrukturu, JLP(R)S, DHMZ
T-05	Jačanje otpornosti lokalnih zajednica u sektoru turizma	Ministarstvo nadležno za turizam, JLP(R)S, turističke zajednice na području županija, gradova i općina, DHMZ

Hrvatska, prirodno tvoja

Informiranje dionika

NACIONALNI PLAN OPORAVKA I OTPORNOSTI Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma

Pokrenut portal EK o prilagodbama klimatskim promjenama

Europska komisija pokrenula je **portal** kako bi pomogla u prilagodbi klimatskim promjenama.
24.04.2023.

Otvoreni javni pozivi za Program LIFE centralizirani financijski instrument EU

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je Nacionalna kontakt točka za Program LIFE Europske unije u Republici Hrvatskoj. Riječ je o financijskom instrumentu namijenjenom financiranju projekata koji doprinose boljoj provedbi, ažuriranju i razvoju EU politika i zakonodavstva u područjima zaštite okoliša i prirode, klimatskih aktivnosti i prelaska na ..

Radionica: Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene - najava

Na osnovi EU i nacionalnog pravnog okvira u području jačanja otpornosti turističke javne i privatne infrastrukture na klimatske promjene, Ministarstvo turizma i sporta organizira radionicu za dionike u turizmu, potencijalne investitore i stručnjake.
Maškovića Han, 23211 Vrana, Pakoštane, 10. svibnja 2023.

Upravljanje i edukacija

- 28. 3. 2024. – Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene
- 7. 12. 2023. – Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene
- 15. 11. 2023. – Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene
- 26. 9. 2023. – Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene
- 1. 6. 2023. – Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene
- 10. 5. 2023. – Jačanje otpornosti turističke javne i privatne infrastrukture na klimatske promjene
- 7. 12. 2022. – Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene
- 22. 11. 2022. – Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene
- 11. 10. 2022. – Jačanje otpornosti

Katalog tipskih projekata s fokusom na zelenu i digitalnu tranziciju:

https://mint.gov.hr/UserDocsImages/NPOO/20211108_Katalog%20tipskih%20projekata_final.pdf

www.biodiversity.ru Sustainable Tourism - Tools - Certific...

TravelMole Find your way through the forest of...

Towards Carbon-Neutral Tourism Eco Certification for Tourism Accommodation

www.ak-tourismustorschung.org Ecolabelling in the Tourism Industry- A ...

ResearchGate Eco-symbols and eco-c...

Hal Irae A Review of Eco-labels and their E...

DestiNet.eu TRIANGLE

Common Market Understanding EcoLabels | Common Market

DestiNet.eu Initiative The

University of Idaho Defining and Implementing a ...

THRIVE blog Eco-friendly Labels: What's Really I...

Commission for Environ... Environmental Labels I...

Eco-labelling and Eco-friendly Products Eco Label and Trade

Eco-labelling and Eco-friendly Products Eco Label and Trade

MEZOGHI GROUP clothing eco label, Exclusive Deals and Of...

Inhabit IS IT GREEN?: Eco-Labels and Certif...

Eco-labelling and Eco-friendly Products Eco Label and Trade

Pinterest Here are some Eco labels...

ResearchGate 1 Examples of Eco-labels: 435 Standards ...

SlidePlayer ECO LABELLING (or GREEN LAB...

Alex 5 reasons why the travel industry i...

Direktiva o tvrdnjama o prihvatljivosti za okoliš

- ❌ generičke ekološke tvrdnje, npr. "prijateljski za okoliš", "prirodno", "biorazgradivo", "klimatski neutralno" ili "eko", bez čvrstih dokaza razine sigurnosti/pouzdanosti
- ❌ tvrdnje temeljene na kompenzaciji emisija da proizvod ima neutralan, ograničen ili pozitivan utjecaj na okoliš
- ❌ oznake održivosti koje se ne temelje na odobrenim shemama certificiranja sustava koje su uspostavila javna tijela (Ecolabel, drugi ISO standardi i dr.)
- ❌ tvrdnje o održivosti za vrijeme ili intenzitet uporabe u normalnim uvjetima ako nisu dokazane
- ❌ poticanje potrošača na zamjenu potrošnog materijala ranije nego što je apsolutno potrebno
- ❌ predstavljanje robe kao popravljive, a koja to nije

Razlozi ekološkog certificiranja u turizmu

Usklađenost s propisima zaštite okoliša = Pravna sigurnost

Dokumentiranost podataka = Pouzdanost i ušteda vremena

Smanjenje utjecaja na okoliš tijekom cijelog životnog ciklusa (Life cycle assessment - LCA) = Smanjenje troškova poslovanja

Prednost u odnosu na proizvode ili usluge konkurenata = Snažan marketinški alat

Doprinos globalnim ciljevima održivog razvoja = Dokazivost i usporedivost

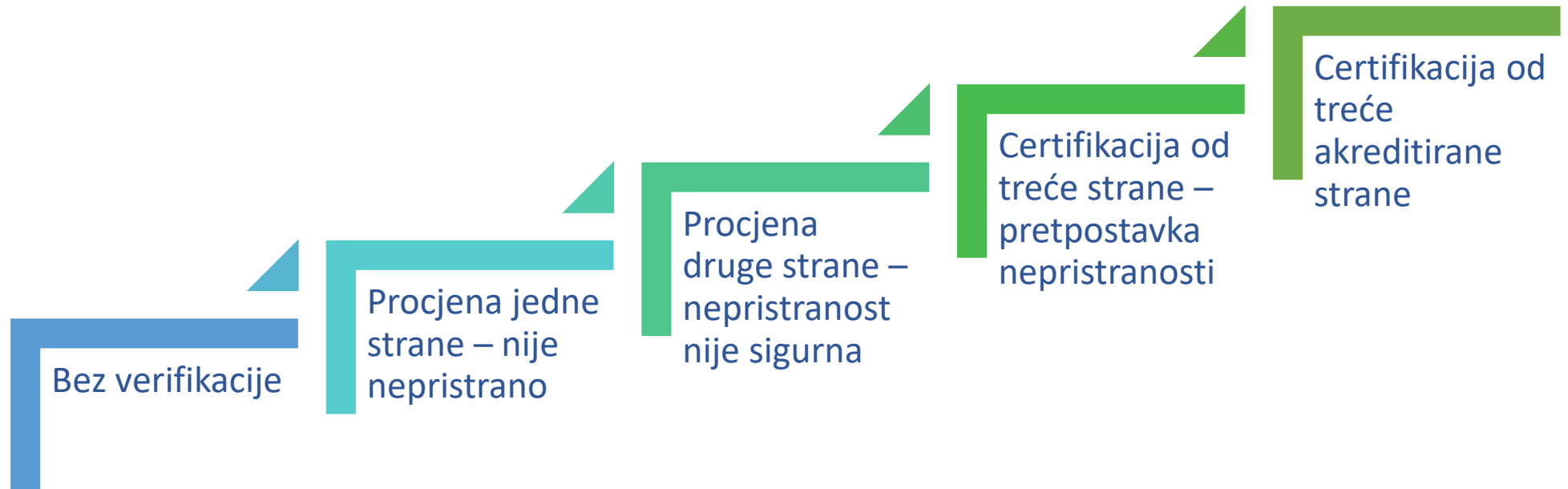

Sustavi
održive
gradnje...

Hrvatska, prirodno tvoja

Podrška MINTS-a ekološkom certificiranju u turizmu

Razine sigurnosti/pouzdanosti

Podrška MINTS-a ekološkom certificiranju u turizmu

Nacionalnim planom oporavka i otpornosti - dio sredstava predviđeno za ekološke certifikate /EU Ecolabel, EMAS, ISO i ekvivalente

Certifikati ekološkog označavanja i/ili certifikati sustava upravljanja okolišem - kriterij za NPOO – kao dokaz da investicija/aktivnost udovoljava minimalnom zahtjevu: „ne dovodi do povećanja emisija stakleničkih plinova”

Promocijom ekoloških certifikata i najboljih okolišnih praksi - MINTS sa suradničkim institucijama MINGOR, FZOEU ... i na lokalnim razinama radionicama NPOO-a

Financiranje, projekti i ostale aktivnosti održivog turizma - dostupni na web stranicama MINTS-a
<https://mint.gov.hr/odrziviturizam>

Hrvatska. prirodno tvoja

Izmjena Delegirane uredbe 2020/852 o Taksonomiji

Zaseban dodatak

- Posvećen djelatnosti smještaja u turizmu

EU Ecolabel

- dokaz održivog lanca opskrbe
- za objekte preko 50 zaposlenika

EMAS

- subjekt ima sustav upravljanja okolišem koji zahtjeva certifikaciju treće strane

EU Ecolabel:

**Znak za okoliš
EU-a za turistički
smještaj**

Korisnički priručnik

NESLUŽBENI PRIRUČNIK

Europska Komisija
 Znak za okoliš EU-a za turistički
 smještaj
 Odluka Komisije 2017/176/EZ
 veljača 2017. verzija 1.0

TURISTIČKI SMJEŠTAJ KORISNIČKI PRIRUČNIK KORISNIČKI PRIRUČNIK		
Opis kriterija	Broj bodova	Ukupni rezultat
23. Registracija u certifikat ENAC, ISO certifikacija turističkog smještaja (do 5 bodova)	5	
24. Registracija u certifikat ENAC (ISO certifikacija) za dobar (do 3 bodova)	3	
25. Usluge gostima (je dostupan znak za okoliš (do 4 boda)	4	
26. Obilježje i sadržajne komunikacije i edukacije (do 2 boda)	2	
27. Prilagodba potrošača: savjetovanje o energiji (do 2 boda)	2	
28. Energetski učinkoviti uređaji na grijanje prostora i grijanje vode (do 3 boda)	3	
29. Energetski učinkoviti klimatizacijski uređaji i zračne toplinske crpke (do 3, 5 boda)	0	
30. Prilagodba potrošača: savjetovanje o energiji (do 2 boda)	2	
31. Energetski učinkoviti hladnjači uređaji (do 4 boda)	4	
32. Rasvjetla (do 3 boda)	3	
33. Termopompe (do 4 boda)	4	
34. Aparati (uređaji) s automatskim isključivanjem (do 4, 5 boda)	4,5	
35. Učinkovite vodne protokomne kontrolirane grijanje i hlađenje (do 4 boda)	0	
36. Izolacija zidova na vanjskoj strani (do 1 bod)	0	
37. Izolacija na grijanje prostora (do 1, 5 boda)	0	
38. Naloga za električnu energiju od dobavljača električne energije iz obnovljivih izvora (do 4 boda)	0	
39. Naloga za električnu energiju na licu mjesta iz obnovljivih izvora energije (do 5 bodova)	5	
40. Trošak električne energije iz obnovljivih izvora energije (do 3, 5 boda)	3,5	
41. Grijanje prostora (do 1, 5 boda)	0	
42. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 4 boda)	4	
43. Učinkovite vodne armature, WC školjke i priručnici (do 4, 5 boda)	4,5	
44. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 1, 5 boda)	0	
45. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 2 boda)	2	
46. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 1, 5 boda)	1,5	
47. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 2, 5 boda)	2,5	
48. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 3 boda)	3	
49. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 1, 5 boda)	1,5	
50. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 2 boda)	2	
51. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 2 boda)	2	
52. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 4 boda)	4	
53. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 2 boda)	2	
54. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 2 boda)	2	
55. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 5, 5 boda)	5,5	
56. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 1 bod)	0	
57. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 2 boda)	2	
58. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 2 boda)	2	
59. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 3 boda)	3	
60. Zadržavanje podataka o odabiru (1 bod)	1	
61. Zadržavanje podataka o odabiru (do 2 boda)	2	
62. Zadržavanje podataka o odabiru (do 1 bod)	1	
63. Zadržavanje podataka o odabiru (do 2, 5 boda)	2,5	
64. Zadržavanje podataka o odabiru (do 1 bod)	1	
65. Zadržavanje podataka o odabiru (do 4 boda)	0	

... Declarations- Optional Criteria **Total Score** Consumer

Više o znaku za okoliš
 EU Ecolabel i
 prevedenim
 dokumentima
 namijenjenima
 turističkom sektoru
 moguće je pronaći na
EU Ecolabel MINGOR

Hrvatska, prirodno tvoja

EMAS

- dobrovoljni sustav za ekološko upravljanje i neovisno ocjenjivanje
- za organizacije svih tipova i veličina

EMAS KORISNIČKI VODIČ

20.4.2016.

HR

Službeni list Europske unije

L 104/27

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2016/611 od 15. travnja 2016.

o referentnom dokumentu o najboljoj praksi upravljanja okolišem, pokazateljima okolišne učinkovitosti za pojedinačne sektore i mjerilima izvrsnosti u sektoru turizma u skladu s Uredbom (EZ) br. 1221/2009 o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS)

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2016) 2137)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) te stavljajući izvan snage Uredbu (EZ) br. 761/2001 i odluku Komisije 2001/681/EZ i 2006/193/EZ (1), a posebno njezin članak 46. stavak 1.,

budući da:

- (1) Uredbom (EZ) br. 1221/2009 utvrđuje se obveza Komisije da izrađuje sektorske referentne dokumente za određene gospodarske sektore savjetujući se s državama članicama i drugim zainteresiranim stranama. Ti sektorski referentni dokumenti potrebni su kako bi se pomoglo organizacijama da se bolje usredotoče na najvažnije okolišne aspekte konkretnog sektora i omogućilo evaluiranje i poboljšanje okolišne učinkovitosti organizacija te izvješćivanje o njoj. Njima moraju biti obuhvaćeni najbolja praksa upravljanja okolišem, pokazatelji okolišne učinkovitosti i, prema potrebi, mjerila izvrsnosti i sustavi za ocjenjivanje i utvrđivanje razina okolišne učinkovitosti tih sektora.
- (2) Komunikacijom Komisije „Uspostavljanje radnog plana s indikativnim popisom sektora za donošenje sektorskih i međusektorskih referentnih dokumenata u skladu s Uredbom (EZ) br. 1221/2009 o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS)“ (2) uspostavlja se radni plan i indikativni popis prioriteta sektora za donošenje sektorskih i međusektorskih referentnih dokumenata, uključujući sektor turizma.
- (3) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 49. Uredbe (EZ) br. 1221/2009,

[Sektorski referentni dokument o najboljoj praksi upravljanja okolišem, pokazateljima okolišne učinkovitosti za pojedinačne sektore i mjerilima izvrsnosti u sektoru turizma](#)

Hrvatska, prirodno tvoja

EMAS: razlog za implementaciju

europa.eu/youreurope/business/running-business/developing-business/index_hr.htm

Službene internetske stranice Europske unije Kako to mogu provjeriti?

hrvatski HR

Odaberite svoju državu

Your Europe > Poslovanje > Poslovanje > Razvoj poslovanja

Život i putovanja >

Poslovanje > Oporezivanje > Prodavanje u EU-u > Ljudski resursi > Zahtjevi za proizvode > Financiranje i financijska sredstva > Odnos s klijentima >

Posljednji put provjereno: 06/04/2022

Razvoj poslovanja

- Допомога ЄС Україні
- Pomoć EU-a Ukrajini

Želite li razvijati svoje poslovanje, razmotrite mogućnost **spajanja** s drugim, već postojećim društvom. Ako svoje poslovanje želite proširiti u drugu zemlju EU-a, postoji mogućnost osnivanja **europskog trgovačkog društva**, dioničkog društva koje je uređeno pravom EU-a. Želite li održivi rast svog poslovanja, ekološku učinkovitost svojeg društva možete poboljšati i pratiti u **Sustavu ekološkog upravljanja i revizije (EMAS)**.

- [Osnivanje europskog trgovačkog društva \(SE\)](#)
- [Spajanje društava](#)
- [Registracija u sustavu EMAS](#)
- [Uporaba, pohrana i prijenos podataka](#)

europa.eu/youreurope/business/running-business/index_en.htm

An official website of the European Union How do you know?

English EN

Choose country

Your Europe > Business > Running a business

Life and travel >

Running a business > Taxation > Selling in the EU > Human resources > Product requirements > Finance and funding > Dealing with customers >

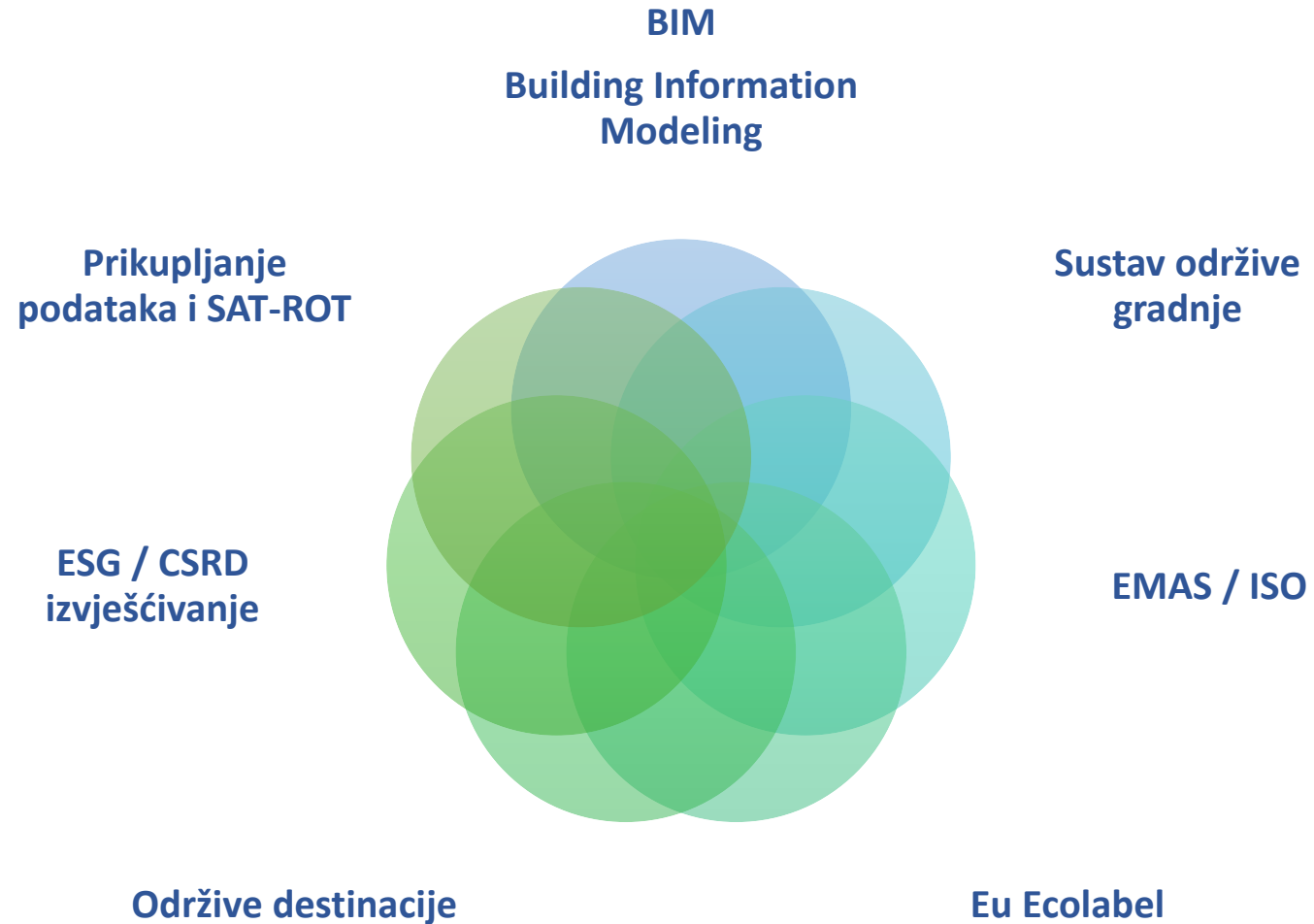
Running a business

- Допомога ЄС Україні
- EU assistance to Ukraine

Developing a business	Digitalising a business	Intellectual property
EMAS registration	Setting up a business website	Intellectual property rights
Merging businesses	Selling online using third-party platforms	Patents
Setting up a European Company (SE)	Setting up an online shop	Trade marks
Free flow of non-personal data	Securing a website	Copyright
Investments in another EU country	Deliveries and fulfillment for online sales	Trade secrets
	Customer service for online businesses	Design protection
	Promoting a business online	Website domains
		Database protection

Hrvatska, prirodno tvoja

Integrativno međudjelovanje različitih standardiziranih sustava upravljanja i označavanja

Hrvatska, prirodno tvoja

Hvala na pozornosti

Jelena Šobat

jelena.sobat@mints.hr
mints.gov.hr

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo
turizma i sporta

